

Aika: Perjantai 13.3.2026 klo 8.15-10.15

Paikka: Frenckell, kh. Auditorio, Frenckellinaukio 2.

Osallistujat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj.
Auvinen Oskari	kaupunginjohtaja	Kangasala, 2. vpj.
Joensuu Jaakko	kansliapäällikkö	Pirkkala
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi
Latvala Mikko	kunnanjohtaja	Vesilahti
Linnamaa Reija	johtaja	Tampere
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere
Pajari Noora	kunnanjohtaja	Lempäälä
Piiparinen Pauli	kaupunginjohtaja	Ylöjärvi, 1. vpj.
Väätäinen Eero	kaupunginjohtaja	Nokia
Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Palosaari Saija	hallintopäällikkö	sihteeri, TKS

Kutsutut:

Nurminen Ilmari	pormestari	Tampere
Kummila Anna	asuntopäällikkö	TKS, § 26
Ruski Heini	kehitysjohtaja	Tampere, § 27

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

25 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	3
26 § ASUMISEN SEUDULLINEN LAATUOHJELMA - KESKEISET TAVOITTEET	4
27 § KAUPUNKISEUDUN ETELÄINEN KASVUSUUNTA.....	7
28 § SEUTUSTRATEGIAN ENSIMMÄINEN LUONNOSVERSIO	9
29 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT.....	10
30 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET	10
31 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	10

25 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kokouksen 13.2.2026 täytäntöönpano

Asiat	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
Kaupunkiseudun koulumatka- ja liik- kumiskysely 2025	Seutuhallitus 4.3.	TKS, kunnat
Seutuliikeohjelman toimeenpano	Seutuhallitus 4.3.	TKS
Raidereformin tilannekatsaus	Neuvottelut valtion kanssa ja seisak- keiden esisuunnittelu jatkuu	TKS, kunnat
Tilinpäätös ja toimintakertomus	Seutuhallitus 4.3.	TKS, kunnat
Edunvalvontatavoitteet hallitusohjel- maan 2027	Seutuhallitus 25.3.	TKS
Seutustrategian päivitys	Luonnosversio tässä kokouksessa	

Liitteet:

KJK muistio 13.3.

[Väestö- ja työllisyyskatsaukset - Tampereenseutu 1/2026](#)

26 § ASUMISEN SEUDULLINEN LAATUOHJELMA - KESKEISET TAVOITTEET

	Kuntajohtajakokous 13.3.2026
Päätösehdotus.	Seutujohtaja Nurminen: Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan hyväksyä ihannetilojen kuvaukset ja keskeiset tavoitteet jatkovalmistelun pohjaksi.
Päätös.	Kuntajohtajakokous päätti omalta osaltaan hyväksyä ihannetilojen kuvaukset ja keskeiset tavoitteet keskustelun kuluessa tehtyjen muutosten mukaisesti.
Käsittelyvaiheet.	Asta 5.2. ja Masto 18.2., Seutuhallitus 25.3.
Liitteet.	Ihannetilat ja tavoiteluonnokset
Perustelut.	Asuntopäällikkö Kummila

Asumisen laatuohjelma toteuttaa seudun strategisia ohjelmia, kuten seutustrategiaa ja rakennesuunnitelmaa. Lisäksi ohjelma on yksi MAL5-sopimuksen sopimuskohdista. Ohjelman lähetekeskustelut on käyty kevään ja kesän 2025 aikana. Lisäksi ohjelmaa taustoittavat asumisen laadun tilannekuva ja laatuohjelman työohjelma on käsitelty asumisen työryhmä Astan ja maankäytön- ja asumisen työryhmä Maston yhteiskokouksessa 24.9.2025, kuntajohtajakokouksessa 21.11.2025 ja seutuhallituksessa 17.12.2025. Laadun tilannekuvan perusteella valittiin laatuohjelman neljä kärkiteemaa.

Ohjelman valmistelu on edennyt kärkiteemojen ihannetilakuvausten ja niitä tarkentavien tavoitteiden laadintaan. Ihannetiloja ja tavoitteita on valmisteltu asumisen ja maankäytön asiantuntijoiden kanssa ja myös kuntajohtajia osallistaen. Ihannetilat kytkeytyvät muun muassa EU:n New European Bauhaus aloitteeseen : https://new-european-bauhaus.europa.eu/document/download/405245f4-6859-4090-b145-1db88f91596d_en?filename=NEB_Compass_V_4.pdf

Tavoitteiden pohjalta valmistellaan seuraavaksi ohjelmaa jalkauttavat toimenpiteet ja tilataan konsulttityönä aineistoa kokoava ja tavoitteistoa visualisoiva asumisen laatukäsikirja. Tarkoituksena on myös saada kaupunkiseudun laatutavoitteistosta ulkopuolinen näkemys asumisen kansallisilta asiantuntijoilta.

[Ihannetilat ja tavoiteluonnokset](#)

MONIMUOTOISUUS

Ihannetilaa: Asuinympäristömme ovat omaleimaisia, hyvän imagon alueita, joilta löytyy monipuolista ja monen aikakauden rakennuskantaa. Yksipuolisia keskittyimiä ei ole muodostunut. Palvelut ja joukkoliikenneyhteydet ovat hyvin saavutettavissa. Jokaisesta kunnasta ja jokaiselta asuinalueelta löytyy erilaisia talo- ja huoneistotyyppisiä sekä asuntojen hallintamuotoja vastaamaan ihmisten erilaisten elämäntilanteiden tarpeisiin. Erilaiset asukasryhmät löytävät taloudellisia mahdollisuuksiaan vastaavan asunnon. Asunnot ovat toimivia ja muuntojoustavia ja vastaavat ihmisten tarpeita.

Tavoitteeksi ehdotetaan asuntotyyppien, rakennustyyppien ja hallintamuotojen moninaisuutta kaikilla asuinalueilla. Seurattavana ja mitattavana tavoitteena olisi yksiöiden määrä enintään 35 % ja perheasuntojen (3h ja sitä isommat asunnot) minimimäärä 25 % ruututasolla tarkasteltuna (tilastoruutu naapuriruutuanalyysillä eli 750x750m alue). Raja-arvot ylittävien ruutujen määrää seurataan sovituin väliajoin ja tavoitteena on, että niiden määrä ei lisääntyisi, kun monimuotoisuus huomioidaan uusien alueiden toteutuksessa ja täydennysrakentamisessa.

LÄHIVIHREÄ

Ihannetilaa: Suuremmat viheralueet ja vesistöt ovat helposti asukkaiden saavutettavissa. Vihreää on riittävästi asumisen välittömässä läheisyydessä, pihoilla ja kortteleissa, jolloin lähivihreä palvelee myös niitä ihmisryhmiä, joiden elämänpiiri rajoittuu kodin ympäristöön. Vihreä on läsnä katuympäristössä ja joukkoliikenteen reiteillä. Viherympäristöt innostavat ihmisiä toimintaan ja luovat kohtaamisen paikkoja. Viherympäristöt toimivat kaikkina vuodenaikoina.

Tavoitteeksi ehdotetaan riittävän viherympäristön varmistamaa 3-30-300 periaatetta suunnitteluun sekä vihreän monihyötyisyyden ja luonnon monimuotoisuuden huomiointia suunnittelussa

KAUNEUS JA VIIHTYISYYS

Ihannetilaa: Kaupunkiseutu on suunniteltu myös kauneuden lähtökohdista, historian ja luonnon elementit on huomioitu. Yhdyskuntarakenne ja rakennukset kestävät aikaa. Asukkaat voivat kokea ylpeyttä asuinalueestaan ja asuintalostaan. Asuinalueet ovat omaleimaisia ja tunnistettavia. Asuinympäristöt ovat harmonisesti rakennettuja, hyvin hoidettuja ja siistejä. Asuinalueiden ja rakennusten suunnittelussa huomioidaan inhimillinen mittakaava ja vaihtelevuus. Jalankulkuympäristöön on kiinnitetty erityisesti huomiota. Asuinympäristö on moniaistisesti kaunis. Asuinympäristöt ovat valoisia ja valaistuksella tuodaan viihtyisyyttä ja valoa pimeisiin vuodenaikoihin. Ihmisillä on mahdollisuus nähdä ja

kokea taidetta asuinympäristössään. Arjen helppous toteutuu lähiympäristössä.

Tavoitteeksi ehdotetaan:

1. Asuinalueiden positiivisen identiteetin tunnistaminen ja vahvistaminen
2. Inhimillisen mittakaavan ja miellyttävän aistiympäristön huomioiminen
3. Ihmisten tarpeiden ja elämäntapoja mukaisen asuntokannan rakentaminen
4. Kauneusymmärryksen muodostaminen yhdessä asukkaiden kanssa

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

Ihannetilaa: Asuinympäristöissä on luontevia ja houkuttelevia tiloja ihmisten kohtaamisille ja toisaalta myös mahdollisuuksia omaan tilaan ja reviiiriin. Asuinympäristöt ovat turvallisia ja rauhallisia, asukkaat haluavat huolehtia ympäristöstään. Kaikenlaiset muuttajat otetaan lämpimästi vastaan osaksi yhteisöä. Asuinympäristöt ja asumisen ratkaisut antavat ihmisille mahdollisuuden tilan haltuunottoon ja muovaamiseen. Ihmisten omaehtoinen tekeminen on mahdollistettu. Jokainen alue on uniikki ja yhteisöllisyyden rakentaminen toteutuu ihmisten kautta.

Tavoitteeksi ehdotetaan

1. Mahdollistetaan asukkaille kohtaamisen paikat asuinkortteleissa ja asuinalueilla. Kannustetaan kaupunginosajuhlien ja –tapahtumisen järjestämiseen
2. Edistetään asukaslähtöistä toimintaa ja otetaan osallistava budjettointi aktiiviseksi välineeksi asuinalueiden kehittämisessä

Asuntopäällikkö Anna Kummila esittelee asiaa kokouksessa.

27 § KAUPUNKISEUDUN ETELÄINEN KASVUSUUNTA

	Kuntajohtajakokous 13.3.2026
Päätösehdotus.	Seutujohtaja Nurminen: Kuntajohtajakokous päättää käydä keskustelun eteläisen kasvusuunnan kehitysohjelma luonnoksesta ja yhteistyön organisoinnista.
Päätös.	Päätösehdotus hyväksyttiin. Kuntajohtajakokous toimii koordinaatioryhmänä.
Käsittelyvaiheet.	Seutuhallitus 04-06/2026
Liitteet.	Etelän kasvusuunta LUONNOS – toimitetaan kokoukseen osallistujille
Perustelut.	Johtaja Nurminen

Tampereen kaupunki toteuttaa laaja-alaisia ja pitkälle tulevaisuuteen ulottuvia kaupunkikehityskokonaisuuksia kehitysohjelmamallilla. Kaupunkikehitysohjelmien elinkaari ulottuu useiden valtuustokausien yli, ja ne kohdentuvat tietyn maantieteellisesti rajatun alueen kehittämiseen. Kaupunkikehitysohjelmat sisältävät myös tyypillisesti merkittäviä julkisia ja yksityisiä investointeja, ja ulkoisilla sidosryhmillä on niiden toteutuksessa keskeinen rooli. Etelän kasvusuunnan kehitysohjelman tavoitteisto ulottuu vuoteen 2060 saakka. Luvassa on siis kehitystyötä jopa yhdeksän valtuustokauden ajalle.

Kuntajohtajakokoukselle esitetään ohjelmasuunnitelmaluonnos, jonka tärkein anti on ohjelmalle asetetut tavoitteet. Koska kyse on erittäin pitkän aikavälin ja laajan sidosryhmäyhteistyön ohjelmasta, tavoitteet voivat tarkentua matkan varrella erityisesti ensimmäisinä ohjelmavuosina, kun tietopohja lisääntyy ja seutuyhteistyö jäsentyy. Tarkoituksena on, että Tampereen kaupunginhallitus voi hyväksyä ohjelmasuunnitelman kokouksessaan 30.3.2026. Liitteenä oleva suunnitelma on tarkentuva luonnos, joka on tarkoitettu vain seudun kuntajohtajakokouksen käyttöön.

Kehitysohjelma sisältää siirtymäajan kehittämistä Eteläisen kantakaupungin alueella. Tavoitteena on selvittää alkuvaiheessa, millaisin edellytyksin kehittäminen on mahdollista jo ennen järjestelyratapihan siirtoa kaupunkialueelta. Toisaalta tavoitteena on käynnistää vahva edunvalvonta ja yhteistyö seudun kuntien kanssa, jotta valtio sitoutuu edistämään omia väylähankkeitaan. Kehitysohjelma on luonteeltaan samanlaisesti sekä kaupunkikehitys- että edunvalvontaohjelma.

Kaupunkiseudun eteläisen kasvusuunnan potentiaali, seudullinen merkitys ja ylikunnallisen yhteistyön tarve on tunnistettu kaupunkiseudun Rakennesuunnitelmassa 2040.

Voimassa olevan MAL-sopimuksen mukaan sopimuskaudella kaupunkiseutu ja Väylävirasto edistävät yhdessä järjestelyratapihan siirtoa ja multimodaalin logistisen solmun mahdollistamista uudessa sijainnissa. Väylävirasto odottaa, että seudun kunnat järjestäytyvät asiassa niin, että seutu muodostaa viraston suuntaan yhtenäisen yhteystahon. Tampereen kaupunki ehdottaa, että kaupungin kehitysohjelman osaksi muodostetaan sidosryhmistä koostuva edunvalvontaryhmä, joka koordinoi yhteistyötä Väyläviraston kanssa. Joka tapauksessa yhteistyö olisi hyvä organisoida lähiaikoina.

28 § SEUTUSTRATEGIAN ENSIMMÄINEN LUONNOSVERSIO

Puheenjohtaja Yli-Rajala poistui kokouksesta, varapuheenjohtaja Piiparinen johti keskustelua asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Kuntajohtajakokous 13.3.2026

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

käydä ohjaavan keskustelun strategian ensimmäisestä luonnosversiosta.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet.

Strategia- ja ennakointityöryhmä 6.3.

Liitteet.

Seutustrategia – ensimmäinen luonnosversio

Perustelut.

Seutujohtaja Päivi Nurminen

Seudun kuntien hallituksen kokoontuivat yhteiseen työpajaan Tampere taloon 3.2.2026 konkretisoimaan strategian päivitystarvetta. Työpajassa saatiin seudun päättäjien näkemyksiä seutustrategian sisältöön aiempien työvaiheiden tulosten pohjalta.

Työpajantyoşkentelystä tulleiden syötteiden pohjalta on valmisteltu seutustrategian ensimmäistä luonnosta, joka on tarkoitus viedä kuntajohtajakokouksen ja seutuhallituksen käsittelyyn maaliskuussa.

Seutustrategiaa toteutetaan strategian toteutusohjelmassa määriteltyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden kautta. Strategian toteutusohjelmaa valmistellaan strategialuonnoksen pohjalta seututyöryhmien yhteisessä työpajassa 18.5.2026.

Seutustrategian ensimmäistä luonnosta ja suunnitelmaa strategian toteutusohjelman valmistelusta esitellään kokouksessa.

29 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

9.45-10.15

Seutujohtaja:

- Turun ekskursio – ohjelmaehdotus
- Ansioituneiden seutuvaikuttajien huomiointi

Kuntajohtajat:

- Vaihemaakuntakaavan materiaalit

30 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET

9.45-10.15

Vuoden 2026 kokoukset perjantaisin klo 8.15-10.15

27.3., **Frenckell, kh. Auditorio**

10.4., 24.4., **Frenckell, kh. Valvomo**

Seutuhallituksen ja kuntajohtajakokouksen yhteiskokous 29.4. klo 9-10,
Tampere-talo

7.-8.5. Kuntajohtajakokouksen Turun ekskursio

22.5., 5.6., 26.6.

Heinäkuussa ei kokouksia,

28.8., 11.9., 25.9., 9.10., 23.10., 6.11., 20.11., 4.12., 18.12.

31 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.15.